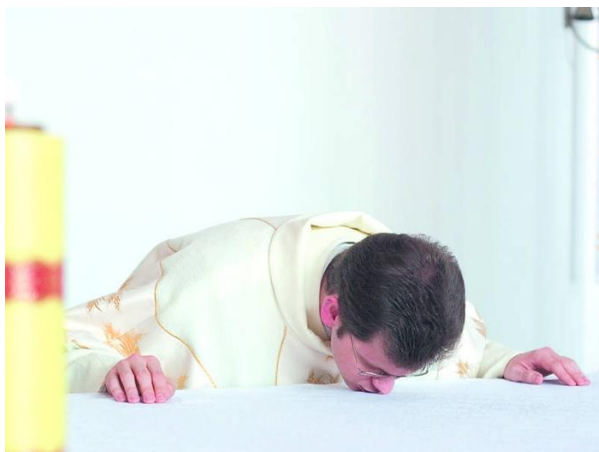

UCAŁOWANIE OŁTARZA

Liturgia Mszy świętej ma swoją przejrzystą strukturę. Jej centrum stanowi liturgia ofiary, czyli sprawowanie misterium paschalnego Chrystusa. Liturgia eucharystyczna poprzedzona jest obrzędami wstępnymi, do których należy pozdrowienie ołtarza. Dokonuje się ono poprzez głęboki ukłon celebrującego, pocałunek oraz okadzenie, jeśli jest stosowane w danej Mszy świętej.

O pozdrowieniu ołtarza na początku Mszy świętej czytamy dwukrotnie w Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego: „Po przyjsciu do prezbiterium

kapłan, diakon i usługujący oddają cześć ołtarzowi przez głęboki ukłon. Na znak czci kapłan oraz diakon całują ołtarz; kapłan według uznania okadza krzyż i ołtarz” (OWMR, 49). Czytamy również: „Kapłan podchodzi do ołtarza i całuje go na znak czci. Następnie może okadzić krzyż i ołtarz, obchodząc go dookoła” (OWMR, 123).

Gest ucałowania ołtarza, będący wyrazem szacunku dla Chrystusa i aktem wiary przewidziany jest również na zakończenie obrzędów Mszy świętej: „*Przed odejściem koncelebransi składają cześć ołtarzowi przez głęboki pokłon. Natomiast główny celebrans razem z diakonem, jak zwykle całuje ołtarz” (OWMR, 251).*

Zwyczaj ucałowania ołtarza wywodzi się z tradycji pogańskich, w których przez pocałunek oddawano cześć ołtarzowi a także świątyni, całując jej próg. Całowano również stół rodzinny rozpoczynając posiłek. Pod koniec IV w. gest całowania ołtarza rozpowszechnił się w chrześcijaństwie. Ucałowanie ołtarza łączyło się z ucałowaniem kładzonej na ołtarzu Ewangelii, a od XII w. całowano także stawiany na ołtarzu krucyfik. Ucałowanie dotyczące mensy ołtarzowej, miejsca Ofiary eucharystycznej było zawsze oznaką czci i szacunku, a także pozdrowieniem Chrystusa. Gdy zaczęto umieszczać w ołtarzu relikwie świętych, ucałowanie ołtarza obejmowało również relikwie i rozumiane jest jako pozdrowienie przez celebransa Kościoła tryumfującego i wejście z nim w kontakt. Również w odnowionej liturgii ołtarz jest miejscem szczególnym, jest znakiem samego Chrystusa, wyjątkowym miejscem, gdzie dokonują się zbawcze tajemnice, a zarazem jest centrum zgromadzenia wiernych. Stąd należy mu się wyjątkowy szacunek wyrażający się w geście ucałowania na początku i na zakończenie sprawowanych obrzędów.

